GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr 89 — Rok I. Włocławek, wtorek 16 kwietnia 1946 roku. Cena 2 złote

Mowa, którą należy szeroko upowszechnić

Kiedy Minister Pracy i Opieki Społecznej ob. Jan Stańczyk zakończył swe przemówienie na posiedzeniu UNRRA w Atlantic City, zgromadzeni tam przedstawiciele 47 narodów zgotowali mu gorącą owację (patrz Nr. 86 „Gazety Kujawskiej"). Nic dziwnego: przemówienie to musi wywrzeć na każdym głębokie wrażenie.

Nigdy nie słyszałem ob. Ministra Stańczyka, nie wiem też, czy jest on krasomówcą. Ale w czytaniu mowa jego sprawia wrażenie skończonej doskonałości zarówno ze względu na formę jak zwłaszcza na treść w niej zawartą.

Czytałem wiele publikacji o naszych cierpieniach podczas wojny i o naszych stratach przez nią spowodowanych. Żadna jednak z nich nie zrobiła na mnie tak silnego wrażenia jak to stosunkowo niedługie przemówienie. A jeszcze i to trzeba wziąć pod uwagę, że człowiek jest już zahartowany...

Przemówienie ob. Min. Stańczyka musi oddziałać na każdego potężnie mimo, że nie ma w nim żadnych chwytów krasomówczych. Z tych słów niemal sprawozdawczo suchych wyłania się naga straszna prawda i ona to powoduje, że mowa ta trzyma naszą uwagę w napięciu od początku do końca.

O czym mówił ob. Min. Stańczyk? Mówił o tym, jak niemcy w czasie wojny i okupacji znęcali się okropnie nad Narodem Polskim, jak nas systematycznie wyniszczali, jak burzyli całą naszą kulturę i gospodarkę. Mówił o tem, jak wygląda Polska po tej strasznej wojnie, jak wygląda nasze życie gospodarcze i — rzecz najważniejsza — w jakim okropnym stanie znajduje się dzisiaj ludność Polski.

Przemówienie ob. Min. Stańczyka zdaje się bardzo proste, to, co mówił, jest nam wszystkim dobrze, aż za dobrze znane, a jednak jeszcze nikt tak nie mówił, nikt dotychczas w tak zwięzłej formie nie dał tak pełnego obrazu naszej rzeczywistości niedawno minionej i twardej rzeczywistości obecnej.

W dawniejszym parlamencie francuskim izba zawsze żądała rozplakatowania tekstu przemówienia, które swą treścią i formą było doskonałe („Nous demandons l'affichage!" wołali rozentuzjazmowani posłowie).

I my dzisiaj powinniśmy się domagać, aby pełny tekst przemówienia ob. Min. Stańczyka został w sposób najbardziej szeroki upowszechniony.

Leży to w interesie naszej racji stanu, w interesie naszego bytu, w interesie jaknajszybszej poprawy naszego bytu.

Bedzie to najskuteczniejszy może wyczyn naszej propagandy, jeżeli tekst przemówienia ob. Min. Stańczyka zostanie podany do wiadomości wszystkich narodów. Należałoby go rozpowszechnić jaknajbardziej szeroko zwłaszcza w Anglii, która odnosi się niedowierzająco do wszelkich wiadomości o barbarzyństwach niemieckich w Polsce w ciągu trwającej zgórą 5 lat straszliwej okupacji. Należałoby także odpowiednie ulotki rozrzucić w jaknajwiększej ilości w Niemczech, aby cały naród niemiecki miał dokładne pojęcie o zbrodniach niemców w Polsce. Wreszcie przyda się taka propaganda i dla nas, którzy tak łatwo, zbyt łatwo zapominamy...

Pieniądze, wydane na taką akcję prapagandową, nie pójdą na marne.

Przemówienie ministra Stańczyka przez swą zwartość i dosadne ujęcie w wielu słowach tego wszystkiego, co Polska przeszła i co ją boli, musi dotrzeć do sumienia wszystkich narodów i odnieść swój skutek. Wrażenie, jakie minister Stańczyk wywarł na posiedzeniu UNRRA w Atlantic City, daje tego pełną gwarancję.

Roman Ściślak

Niemcy i Anglicy oskarżają Polskę

LONDYN (ZAP). Polska wyniszczona 6-letnią okupacją niemiecką, naród polski, którego 6 milj. ludzi zostało w bestialski sposób wymordowanych przez „kulturalnych" i obecnie „biednych" niemców, znalazła się pod pręgierzem oskarżenia. Oskarżają Anglicy. Według urzędowego bowiem oświadczenia brytyjskiego, Polska nie dotrzymuje warunków przyjętych w Poczdamie w dziedzinie repatriowania niemców z terenów przyznanych Polsce. Repatriacja ta według raportów angielskich, ze strefy brytyjskiej odbywa się jakoby w sposób, który wymaga specjalnych obrad Komisji Czterech Aliantów. 300 tys. niemców przyjechało do strefy brytyjskiej jakoby w warunkach dalekich od zadowalających i, jak mówią raporty angielskie „tylko pomoc Rosjan łagodziła ciężkie warunki transportu. Władze polskie wysyłają przede wszystkim starców, chorych i dzieci, a przeciętna liczba mężczyzn repatriowanych nie przekracza 8%.

„Radio amerykańskie poinformowało słuchaczów, że na terenie Niemiec zachodnich odczytany został z ambon protest 7 biskupów niemieckich przeciwko wysiedlaniu z Polski niemców. Równocześnie radio to doniosło, że ukazał się list pasterski jednego z arcybiskupów niemieckich, domagający się, aby zorganizowano ogólno-światowy plebiscyt, czy ziemie, z których wysiedla się niemców, rzeczywiście są Polsce potrzebne".

Do informacji tej dodać można tylko jedno: niemcy oskarżają Polskę ustami Anglików. To starczy za komentarz.

Ocalenie cywilizacji zawdzięczamy Rooseveltowi

NOWY JORK, 15. 4. W pierwszą rocznicę śmierci prez. Roosevelta odbyła się tutaj w obecności wybitnych przedstawicieli amerykańskich i zagranicznych ceremonia przejęcia przez rząd Stanów Zjednoczonych domu poprzedniego prezydenta w Hyde Park, ofiarowanego narodowi przez panią Eleanor Roosevelt, jako zabytek historyczny.

Przy tej okazji prezydent Truman wygłosił przemówienie, w którym złożył hołd swemu wielkiemu poprzednikowi i jego zasadom „współpracy międzynarodowej"..

Prezydent podkreślił, że Stany Zjednoczone trzymają się wytkniętej przez Roosevelta linii postępowania, popierając ze wszystkich sił ONZ, dążąc do przyniesienia ulgi cierpiącym i do lojalnych stosunków ze wszystkimi narodami.

„Zarówno jednostki wybitne, jak i ludzie prości; wszyscy ludzie na całym świecie godzą się na to, że jeżeli cywilizacja ocalała, to zawdzięczamy to w znacznej mierze Prezydentowi Rooseveltowi. Ale dopiero historia oceni w pełni jego zasługi" — mówił prez. Truman.

Banda NSZ zabija czterech działaczy demokratycznych

LUBLIN, 15. 4. Do wsi Wola Galezowska wtargnęła banda NSZ w sile około 30 ludzi. Po steroryzowaniu ludności wsi wyprowadzono 4-ch działaczy demokratycznych i zastrzelono ich. W pogrzebie zabitych wzięło udział kilka tysięcy ludzi.

W czasie pogrzebu usiłowano zakłócić spokój. Doszło do starcia, w wyniku którego napastnik ranił dwóch milicjantów, a sam został zastrzelony.

Ciekawe odkrycia

KIELCE, 15. 4. W woj. Kieleckim dokonano ostatnio ciekawych odkryć archeologicznych.

W okolicy Pinczowa odkryto system kopców wiciowych, na których nasi praojcowie słowiańscy w razie nadchodzącego niebezpieczeństwa roz palali ogniska sygnałowe. Ludność okoliczna kopce te nazywa grobowcami Jaksów. Podobne kopce znajdują się również we wsi Goleniowy, gmina Moskarzew, pow. włoszczowski, ukryte pod mchami na bagnach. Nad brzegami Policy wznosi się kopiec, który jest grodziszczem słowiańskim.

Dalsze badania archeologiczne przeprowadzane w woj. kieleckim, doprowadziły do wykrycia cmentarza prasłowiańskiego we wsi Galow, pow. stopnicki. Z cmentarza tego nieuświadomiona ludność wyzbierała urny, zawierające prochy zmarłych przed wiekami Słowian.

Do najciekawszych odkryć należy ujawnienie grobowca sklepionego z dobrze zachowanymi urnami we wsi Kuczkowice, pow. pinczowski.

Milicja Obywatelska zabezpieczyła grobowiec, oczekując na dalsze prace Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki.

Losy Palestyny

GENEWA, 15. 4. Lord Cecil Chelwood, przedstawiciel Wielkiej Brytanii na zebraniu Ligi Narodów oświadczył w imieniu swego rządu, że decyzja, dotycząca przyszłych losów Palestyny nastąpi po złożeniu sprawozdania przez Komisję anglo-amerykańską, która polecone miała zbadanie zagadnienia.

Wspomniana Komisja opracowuje właśnie swe sprawozdanie w Lozannie, w największej tajemnicy.

Olbrzymie i trudne dzieło odbudowy Polski przy pomocy Pożyczki Odbudowy Kraju stanie się dziełem zaszczytnym, twórczym i radosnym.

Niemcy mają pierwszeństwo

FRANKFURT (ZAP). „Ludność niemiecka ma pierwszeństwo przed armią amerykańską w otrzymywaniu pewnych trudnych do uzyskania środków potrzebnych do gospodarki niemieckiej" tak zadecydował wczoraj zarząd wojskowy strefy amerykańskiej. Agencja oficjalna władz opublikowała wstępną listę artykułów, które nie mogą być rekwirowane przez wojsko, jeśli ilość może zagrozić minimum gospodarczemu.

Najważniejszymi artykułami objętymi listą są: materiały budowlane, produkty tekstylne i odzież, wyposażenia elektrotechniczne, wyroby metalowe i skórzane, maszyny, żywność, węgiel, paliwo płynne, papier, artykuły gospodarstwa domowego, barwiki, art. farmaceutyczne, alkohol i spirytualia (Sic! — red.).

Lista ta będzie periodycznie rewidowana. Artykuły skreślane, jako krytyczne, mogą być uzyskiwane jedynie po zbadaniu i pozwoleniu krajowego zarządu wojskowego.

Poniedziałek w Radzie Bezpieczeństwa

NOWY JORK (SAP). Na porządku obrad Rady Bezpieczeństwa w dniu wczorajszym znajdowały się — jak komunikuje sekretariat ONZ — następujące sprawy: wniosek radzlecki o zdjęcie sprawy Iranu z porządku obrad oraz wniosek Polski, domagający się wniesienia sprawy Hiszpanii na Radę Bezpieczeństwa.

Pragną silnych Niemiec

FILADELFIA (ZAP). Wbrew doświadczeniom dwóch wojen światowych w ciągu jednego pokolenia „niektórzy ludzie" pragną dotychczas „silnych Niemiec"—oświadczył Henry Morgenthau.

„Wydaje mi się „to" jednym z ukrytych źródeł obecnych trudności Narodów Zjednoczonych" powiedział były minister skarbu w amerykańskiej akademii nauk politycznych i społecznych.

„Morgenthau oświadczył, że Roosevelt i Churchill postanowili na konferencji w Quebec zamienić Niemcy w kraj rolniczy. Autor tak zwanego „planu Morgenthau'a" o pozbawieniu Niemiec ich potencjału wojennego, odczytał jako dowód memoradum, poprzedzone wstępem dwóch przywódców wojny.

„Morgenthau powiedział, że polityka polegająca na usunięciu i dokładnej kontroli wyposażenia produkcji przemysłowej, była ustalona przez wszystkich przewódców z Wielkiej Trójki na konferencji w Poczdamie.

„Zwrócił on uwagę, że nie stwierdzono jakoby te dokumenty nie obowiązywały w naszej polityce obecnej, lecz ich nakazy nie były ściśle wypełnione. Twierdzi on stanowczo, że przyczyną tego oporu jest fakt, że niektórym ludziom nie zależy na rzeczywistym osłabieniu Niemiec".

Opłaciło się

BUDAPESZT (ZAP). „Magyar Nemzet" zamieścił oświadczenie kierownika delegacji, która przebywała w Austrii i Bawarii w sprawie repatriacji węgierskich jeńców wojennych i deportowanych. Szczególnie wielu Węgrów przebywa w Bawarii, gdzie jednak warunki pobytu są dobre, gdyż na kartki otrzymuje się dostateczną ilość żywności. W związku z tym dziennik „Szabadsag" stwierdza, że cała Bawaria żyje dzisiaj z żywności węgierskiej, którą niemcy wraz z ich węgierskimi pachołkami, Nilaszami, całymi pociągami wywieźli z Węgier. W Bawarii znajduje się poważny procent węgierskiej trzody.

Podnoszą głowę

OLSZTYN (ZAP). Na chodnikach miasta pojawiły się w ostatnim czasie swastyki rysowane kredą. Również to samo zaobserwowano na asfaltowych szosach w terenie.

Daje się również zaobserwować wzrost buty i pewności siebie u niemców. Również niemcy są motorem t.zw. „szeptanej propagandy", która jest powodem, że Mazurzy i Warmiacy wahają się przyjmować stałe świadectwa obywatelstwa polskiego. Propaganda ta wywołuje niejednokrotnie nieuzasadniony popłoch wśród osiedleńców.

Nie będzie równego podziału

WASZYNGTON, (ZAP). Brytyjski minister wyżywienia Sir Ben Smith, który przebywa w Waszyngtonie na konferencji aprowizacyjnej, wyraził swój zdecydowany sprzeciw wobec poglądów byłego prezydenta Stanów Zjednoczonych Herbert Hoovera, że wszyscy potrzebujący winni mieć równy udział. Powiedział on: **„Ci, którzy walczyli po stronie aliantów, muszą mieć pierwszeństwo przed byłymi krajami nieprzyjacielskimi.** Na nas ciąży specjalna odpowiedzialność za członków Brytyjskiej Wspólnoty Narodów". Dodał on również, że wiemy, iż Wielka Brytania, Stany Zjednoczone i Francja będą niedługo w stanie ustanowić wspólny standart wyżywienia w swych strefach w Niemczech oraz, że nie wykluczone, iż władze rosyjskie przyłączą się w rezultacie do tego standartu".

Niemki oskarżają

BERLIN (ZAP). Ocenia się, że 1000 nielegalnych dzieci — być może więcej — urodzi się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy w strefie amerykańskiej kobietom niemieckim, które twierdzą, że ojcami są amerykańscy żołnierze, lub byli żołnierze.

Pułkownik Ernest F. Witte z Seattle, szef sekcji dobroczynnej zarządu wojskowego, wyjaśnił, że raporty połowe parę miesięcy wstecz pokazują, że były przeprowadzone badania 700 do 800 kobiet niemieckich, które skarżyły się, że są brzemienne za sprawą Amerykanów. Ostatnio już trzy urodzenia zostały zanotowane w Bawarii u niezamężnych kobiet, które twierdzą, że ojcami dzieci są Amerykanie.

„Witte powiedział, że niemożliwe jest ocenić jak wiele jest jeszcze oczekujących matek, które nie żądały specjalnej opieki przed urodzeniem ani pomocy dla oczekiwanych „amerykańskich dzieci".

Poszukiwani przez władze

TORUŃ, 15. 4. Podajemy wykaz przestępców wojennych z Pomorza, poszukiwanych przez władze, celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności za zbrodnie, popełnione na narodzie polskim: Strauss, komendant VII fortu w Toruniu, Sobottka Alfred, szef Gestapo w Toruniu, Stein Walter, dyr. policja w Toruniu, następnie w Gdańsku, Kiessling Wilhelm, Stadtkommissar w Toruniu w latach 1939 — 1941, Graf Alfons dyr. policji w Toruniu w r. 1941 — 1943, Warras Waldemar Kreisleiter NSDAP i Landrat von Alvensleben, szef SS na miasto Toruń i powiat, Kohnert Kurt, twórca SS w Toruniu, Zaporowicz Helmut Kurt, kom. obozu, Hild Ernst Ferdynand Kreisleiter i Landrat, Unge Fritz, zast. dyr. policji w Toruniu, Jakob Franz, Oberbürgermeister w Toruniu, Heise Willi, członek SS i Gestapo, Ebel Reinhold, Oberleutnant Szupo w Toruniu, Heinniger Rudi, członek SS w Toruniu, Augustyniak, konfident Gestapo, Joanna Wolf, konfidentka Gestapo, Casper Ferdynand, powiernik.

Informacje o wymienionych przestępcach wojennych należy kierować do Okr. Komisji Badań Zbrodni Niemieckich w Polsce, Kraków, ul. Grodzka 52.

Katastrofa samochodowa

GRUDZIĄDZ, 15. 4. Pomiędzy Tczewem i Pszczółkami na szosie gdańskiej wydarzyła się poważna katastrofa samochodowa. Jadący służbowo na motocyklu milicjanci ze Sztumu napotkali na drodze samochód ciężarowy oraz wóz z sianem. Motocykliści mijając wóz z sianem i samochód, wpadli na idącego obok wozu żołnierza, a tracąc równowagę uderzyli omijającą w tym momencie ciężarówkę.

W wyniku tego zderzenia prowadzący motocykl milicjant Karczewski uderzył głową o ścianę samochodu ciężarowego tak silnie, że rozbił sobie czaszkę. Drugi milicjant Sobkowiak wskutek wstrząsu stracił równowagę i spadł z motocyklem do rowu, rozcinając sobie głowę.

W kilka minut po wypadku nadjechał wóz ciężarowy „Społem" i zabrał śmiertelnie rannego Karczewskiego do szpitala w Tczewie. Mimo natychmiastowej operacji i pomocy lekarskiej Karczewski po kilku minutach zmarł w szpitalu.

Jaki los czeka Jawę

LONDYN, 15. 4. Oficjalny organ Partii Pracy, „New Leader" w artykule wstępnym zatytułowanym „Niepodległa Jawa?" mówi o dwu momentach, które będą obciążały i hamowały politykę Jawy o ile przyjmie ona zaofiarowaną przez Holandię niepodległość ograniczoną wielu zastrzeżeniami. Po pierwsze, stosunki dyplomatyczne i zagraniczne Jawy mają pozostawać na czas bliżej nieokreślony pod łączną kontrolą rządów Jawy i Holandii, co będzie wielkim skrępowaniem Jawy — mów autor — zwłaszcza na terenie ONZ. Po drugie: warunki gospodarcze proponowanej umowy są tego rodzaju, że Indonezja byłaby uzależniona od Holenderskiego kapitału.

Dalszy rozwój wypadków zależy od tego — pisze „New Leader" czy premier Sjahrir pociągnie naród za sobą, czy też ekstermiści nadal będą stawiali opór.

Mordercy więźniów

GDAŃSK (SAP). Po świętach wielkanocnych odbędzie się w Specjalnym Sądzie Karnym proces przeciwko katom hitlerowskim, obozu w Stutthoffie. Oskarżenie wnosić będzie kierownik nadzoru prokuratorskiego Min. Sprawiedliwości, prok. Dąb oraz prokurator Specjalnego Sądu w Gdańsku — Stachurski.

Nowe złoża ropy

POZNAŃ (SAP). W okolicach Kłodawy, pow. Koło, badania geologiczne wykazały, że na terenach tych znajdują się złoża ropy naftowej. W najbliższych dniach jedna z firm krajowskich rozpocząć ma pod kierownictwem inż. Piątkiewicza wstępne prace, które mają na celu eksploatację ropy naftowej.

Po zamieszkach w Iranie

TEHERAN, 15. 4. Echa poniedziałkowych zamieszek wśród ugrupowań prawicowych znalazły swój oddźwięk dziś, gdy premier Ghavam es Sultaneh wydał rozkaz, wzywając wszystkich buntowników w prowincji Mazanderan do złożenia broni w przeciągu miesiąca. W przeciwnym razie winnym grozi kara śmierci.

Mazanderan był głównym ośrodkiem rewolty przeciw rządowi centralnemu.

Dzienniki teherańskie stwierdzają, że zgodnie z oświadczeniem gubernatorów prowincji, sytuacja została opanowana i nie ma powodów do niepokoju.

Wywiad hitlerowski w Chinach działa

BERLIN (ZAP). Korespondent amerykańskiego dziennika New York w Szanghaju donosi swemu dziennikowi, że hitlerowcy w Chinach nadal się swobodnie poruszają i dalej uprawiają propagandę niemiecką. Szef niemieckiego wywiadu gen. Erhardt żyje nadal w Szanghaju pod nazwiskiem Eisentraeger.

Biuro Erhardta wspólnie z hr. Schwerin informowało w czasie wojny Japonię o trasie lotnictwa amerykańskiego z Chin do Indyj, informowało niemieckie łodzie podwodne o ruchach statków alianckich, a dziś uprawia propagandę hitlerowską.

Pożyczka kanadyjska dla Francji

OTTAWA, 15. 4. W Kanadzie została podpisana umowa w sprawie pożyczki kanadyjskiej dla Francji.

Ze strony Kanady umowę podpisał kanadyjski minister skarbu, ze strony Francji zaś ambasador francuski, w Ottawie.

PRACA-PRZEMYSŁ-HANDEL

O ogródki działkowe

Ostatnio w Ministerstwie Aprowizacji i Handlu odbyła się konferencja prasowa, poświęcona zagadnieniom ogródków działkowych.

Otwierając konferencję, Wiceminister Aprowizacji i Handlu—Ob. Jaroszewicz stwierdził, że często powtarzające się w Ministerstwie konferencje prasowe na aktualne tematy są spowodowane tym, że Ministerstwo docenia wagę żywego kontaktu z prasą, zwłaszcza jeżeli chodzi o zagadnienia aprowizacyjne szczególnie aktualne w dobie obecnie przeżywanego przez Polskę wraz z całą Europą powojennego trudnego okresu, a następnie omówił pokrótce znaczenie zagadnień, które będą przedmiotem konferencji, wzywając obecnych przedstawicieli prasy do ich propagandy na łamach czasopism.

Następnie zabrał głos insp. Kulicki. Po krótkim zarysie historycznym ogródków działkowych, referent podniósł trzy zasadnicze wartości ogródków: a) wartość wychowawczo-społeczną; b) wartość zdrowotną pracy na działkach i warzyw z własnego ogrodu spożywanych w stanie świeższym niż warzywa zakupione na rynku i wreszcie c) korzyści materialne. Uprawianie warzyw w ogródkach działkowych pozwala na spożywanie warzyw, potrzebnych organizmowi ludzkiemu w dostatecznej ilości. Zwłaszcza godny podkreślenia jest fakt, że ilość warzyw wyprodukowana na działce przeciętnej wielkości (ca 500 m²) pokrywa w zupełności 4-osobowej rodziny.

Następnie referent przedstawiwszy rozwój liczebny ogrodów działkowych w Polsce przeszedł do omówienia znaczenia, i możliwości akcji ogródków działkowych. Obecna cyfra ogrodów działkowych dochodzi do 200 tys., możemy przypuszczać, że dojdzie w r. b. do 250 tys. Przyjmując średnio stan rodziny — 4 osoby, pozwala to żywić nadzieję, że przy uprawie wszystkich terenów działkowych ponad 1 milion osób będzie zaopatrzone w warzywa.

Zamierzenia Ministerstwa idą po linii jak najszerszerszej rozbudowy ogrodów działkowych przy miastach, zwłaszcza przy miastach uprzemysłowionych.

W Polsce pracuje obecnie 8 Okręgowych Związków Ogrodów Działkowych. Pożądana jest jak najściślejsza współpraca ich ze związkami Zawodowymi na każdym szczeblu organizacyjnym. Referent podnosi rolę Zw. Zawodowych przy akcji ogrodów działkowych. Na Śląsku w piśmie „Działkowiec Polski" umieszczono wspólną odezwę lokalnych władz Związków Zawodowych i Związku Ogrodów Działkowych.

Z dużą pomocą rozwojowi akcji przyszło Ministerstwo Administracji Publicznej, które wydało podległym sobie organom polecenie organizowania ogrodów działkowych.

W akcji podjętej przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu współpracuje bardzo wydatnie Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

I tak w roku bieżącym Ministerstwo dało na ogrody działkowe nasion 44.450 kg krajowych i 33.880 kg z dostaw UNRRA. Te wszystkie nasiona są już rozprowadzone po bardzo niskiej cenie za pośrednictwem Związków Ogrodów Działkowych, Izb Rolniczych, Samopomocy Chłopskiej. Komplet nasion działkowca wynosi tylko zł 20.—, co jest wielką pomocą dla szerokich rzesz pracujących.

Ministerstwo Rolnictwa przydzieliło pewne ilości (360 t.) nawozów sztucznych. Pomoc w tej dziedzinie będzie zwiększona.

Bardzo poważną sprawą jest zapewnienie bezpieczeństwa działek. Ministerstwo Bezpieczeństwa i Milicja Obywatelska zapewniają jak najdalej idącą ochronę ogrodów działkowych.

Specjalnym typem ogrodów są ogrody pomocnicze przy stołówkach, sanatoriach, koszarach, szpitalach, szkołach i t. p. Ogółem zgłoszono już pod uprawę ogrodów pomocniczych 3.700 ha. Na te ogrody Ministerstwo dało 38 kg nasion.

Na zakończenie referent podniósł dużą rolę propagandy zagadnienia ogrodów. Właściwa propaganda powinna nie tylko przyczynić się do spopularyzowania tego zagadnienia, ale również do zdopingowania wszelkich instytucji, które mogą się przyczynić do powodzenia akcji ogrodów działkowych.

Odbudowa Kołobrzegu

KOŁOBRZEG (ZAP). Miasto Kołobrzeg należy do najwięcej zniszczonych miast w Polsce. Dotychczas na odbudowę Kołobrzegu wydatkowano 2 miliony złotych. Obecnie dzięki inicjatywie Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża przeznaczono na te cele dalsze 3,5 miliona złotych, a łącznie z kredytami materiałowymi 5 milionów złotych. Przede wszystkim dąży się do odbudowy stoczni i urządzeń rybackich, dzielnicy mieszkalnej dla rybaków oraz ulic i dojazdu do portu.

Dla pracowników nauki

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 1945 r. Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwolniło na dodatkowy przydział dla pracowników nauki na miesiąc luty rb. 8.742 kg cukru, 192 kg herbaty, 576 kawy naturalnej, 5.058 kg marmelady, 2.240 kg soli, 3.837 kg mydła i 7.540 kg nafty.

Wyżej wymienione artykuły pochodzące z produkcji krajowej i z transportów UNRRA, są rozprowadzane za pośrednictwem wojewódzkich urzędów aprowizacji i handlu.

Eksport cegieł morzem

SZCZECIN (ZAP). W najbliższym czasie zostaną uruchomione na Pomorzu Zachodnim 2 cegielnie, a mianowicie na przedmieściu Szczecina w Stołczynie i w Kluczowie pod Starogrodem. Cegielnie te są już naładowane i czeka się tylko na gruby węgiel (który został zamówiony i zapłacony już w lutym), by piece podpalić. Miał węglowy do dalszej pracy jest na miejscu. Cegielnie będą produkowały 50 tysięcy cegieł dziennie.

Na terenie Pomorza Zachodniego znajduje się 18 cegielni. Do uruchomienia przygotowuje się dalsze trzy, z tego 2 w Koszalinie i 1 w Niemierzynie (Szczecin).

W związku z odbudową portu szczecińskiego cegielnie otrzymały już zamówienie na 1 milion cegieł do odbudowy magazynów portowych. Cegłą szczecińską zainteresowała się również Gdynia i Gdańsk. Omawia się więc już sprawy transportu cegły drogą morską, przy pomocy barek do Gdyni (gdyż cegła wytrzymuje tylko transport wodny). Przemysł cegielniany stara się o barki, tym więcej, że przed wojną cegielnia w Stołczynie posiadała 4 własne barki i holownik.

3 czynne cegielnie Pomorza Zachodniego mogłyby wyprodukować 45 milionów cegieł, gdyby był węgiel i robotnicy. Produkcję cegły w roku bieżącym oblicza się na 15 milionów.

Zaopatrzenie ludności pracującej w mydło

Wobec braku tłuszczów zwierzęcych krajowa produkcja mydła została ograniczona do minimum i całe zapotrzebowanie ludności pracującej na mydło jest pokrywane z transportów UNRRA. Na zaopatrzenie kartkowe i doraźne Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwolniło z tych transportów mydła zwykłego na styczeń 768 ton i na luty 863 ton. Poza tym zwolniono mydła toaletowego na m. styczeń 3.123000 kawałków i na m. luty 3.127.000 kawałków. Ostatnio zamiast gotowego mydła zwykłego i toaletowego przychodzą transporty mydła beczkowego, które przerabia się na mydło gospodarcze w krajowych fabrykach mydła. Mydło to zostanie rozdzielone na kartki w II kwartale r. b.

Wywóz hutniczy w roku bieżącym

Wywóz hutniczy w roku ubiegłym ograniczył się do wykonania umów obejmujących 107.000 ton do ZSRR. Umowy te zostały wykonane z wyjątkiem około 25.000 ton, które wywiezione będą w pierwszym kwartale rb. Pod koniec roku ubiegłego hutnictwo otrzymało zlecenie Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego do rozpoczęcia przygotowań eksportowych na inne rynki europejskie, w miarę zawierania umów handlowych międzypaństwowych. Umowy takie zostały w międzyczasie zawarte ze Szwecją, Danią, Norwegią, Jugosławią, a w przygotowaniu są ze Szwajcarią, Holandią, Bułgarią i Anglią.

Ze względu na duże zapotrzebowanie krajowe, w pierwszym rzędzie kolejnictwa, przemysłu przetwórczego i odbudowy, z ogólnej sumy planowanej produkcji około 800.000 t. przeznaczono na wywóz około 1.000 ton. Jako pierwszą transakcję sprzedano do Danii partię około 1.000 ton rur, która załadowana będzie w partiach miesięcznych po 300 do 400 ton. Zamówienie to uzyskała Delegacja Central Hutniczych, która w czasie rozmów prowadzonych w Kopenhadze zakupiła tam 10.000 ton złomu żelaznego w partiach miesięcznych po 2.000 ton.

Papownie rozpoczynają pracę

KOSZALIN (ZAP). Na terenie Pomorza Zachodniego w najbliższym czasie ruszyć mają 2 papownie i to w Choszcznie i w Koszalinie. Oczekuje się przybycia do Koszalina 40 ton tektury, która zamówiona została w fabryce w Łapinie pod Gdańskiem.

Fabryka w Koszalinie jest już zupełnie gotowa do produkcji. Produkować będzie około 3 wagonów papy tygodniowo. Zatrudni 70 ludzi, w tym większość Polaków. Obok papowni w Koszalinie znajduje się betonownia. Gruby żwir przeznacza się na wyroby betonowe, a cienki do wyrobu papy. W betonowni tej wytwarzana będzie również dachówka cementowa. Na miejscu znajduje się 10 pras, które będą produkowały do 5 tysięcy dachówek dziennie. Później przystąpi się również do produkcji rur, krawężników i innych artykułów.

Druga papownia znajduje się w Choszcznie. Przeprowadza się w niej prace przygotowawcze, bowiem do pełnego uruchomienia brak majstra.

Ruch statków w porcie szczecińskim

SZCZECIN (ZAP). W poniedziałek opuściły port szczeciński 2 statki zabierając po 530 i 600 niemców. Wieczorem tego dnia przyszedł statek „Bremen", który przywiózł 1500 Polaków z zachodu. Statek ten odszedł we wtorek z transportem 1600 niemców.

Zapotrzebowanie na rzemieślników

SZCZECIN (ZAP). Jak już donosiliśmy w najbliższych dniach zostanie podpisany pomiędzy władzami polskimi i radzieckimi układ, na mocy którego przejmiemy w porcie szczecińskim 3 komplety zbiorników i urządzeń naftowych. Tereny te weźmie w zarząd Centrala Produktów Naftowych, która już obecnie czyni przygotowania do natychmiastowego przeprowadzenia remontu tychże urządzeń. W tym celu Centrala Produktów Naftowych poszukuje 15 spawaczy, 35 ślusarzy, 20 cieśli, 10 stolarzy, 20 elektrotechników i 50 robotników niewykwalifikowanych. Pracowników tych przyjmuje się natychmiast.

Brazylia potrzebuje 20 milionów robotników

RIO DE JANEIRO, (SAP). Brazylia potrzebuje 20 milionów robotników — oświadczył jeden z deputowanych na posiedzeniu brazylijskiej izby deputowanych. Otwarte zostaną granice przedewszystkim dla emigracji włoskiej i portugalskiej.

Kronika

DYŻURY APTEK: Dziś Pl Dąbrowskiego W TEATRZE Ziemi Kujawskiej Dziś i jutro o godz. 19-ej „Śluby Panieńskie"	Dzisiaj WTOREK 16 KWIETNIA Lamberta	Kalendarzyk słowiański Nosisława Słońce: wschód o godzinie 4.39 zachód o godzinie 18.34

W lusterku

Porządeczek

W teatrze śmieci całe masy,
brudny każdy kątek,
porządeczek pierwsza klasa,
rok już się nie sprząta.

W modę to już widać weszło;
pewno myślą chytrze:
jeśli brudne będzie krzesło,
widz siedzeniem wytrze.

Agapit.

Porządek nabożeństw Wielkiego Tygodnia w Bazylice Katedralnej. W środę, czwartek i piątek, dnia 17, 18 i 19 kwietnia rb. o godz. 4-tej po poł. Ciemna Jutrznia. W Wielki Czwartek o godz. 9-tej jedyna w tym dniu Msza święta celebrowana przez J. E. ks. b-pa Radońskiego. Wspólna Komunia św. kleru i wiernych. Obnażenie ołtarzy, umywanie nóg 12-u duchownym.

W Wielki Piątek—początek nabożeństwa o godz. 9-tej czytanie proroctw i pasji, adoracja krzyża. Wieczorem o godz. 6-tej ostatnie „Gorzkie Żale".

W Wielką Sobotę — początek nabożeństwa o godz. 8-ej. Poświęcenie ognia, paschału, czytanie proroctw, święcenie wody chrzcielnej oraz Msza święta.

Wieczorem o godz. 9-tej Rezurekcja.

Datownik okolicznościowy z okazji I Rocznicy oswobodzenia m. Szczecina. W dniach 12—14 kwietnia br. miasto Szczecin obchodziło I Rocznicę oswobodzenia. Z okazji tej zostały wykonane specjalne datowniki okolicznościowe, którymi urzędy pocztowe Szczecin 1 i Szczecin 2 były stemplowane wszystkie przesyłki listowe, nadane w tych dniach na terenie Szczecina.

Datowniki będą posiadały w otoku następującą legendę: Trzymamy straż nad Odrą — dni Szczecina 12—14. 4. 1946 r.

Po terminie wyżej podanym urząd pocztowy Szczecin 1 będzie używał tego datownika do dnia 25 kwietnia br. jedynie dla celów filatelistyki.

Publiczność zamiejscowa, pragnąca mieć odcisk datownika okolicznościowego, może przesyłkę (kartkę lub kopertę) należycie opłaconą znaczkami pocztowymi i zaadresowanymi przesłać w tym czasie w drugiej kopercie, również należycie opłaconej, do urzędu pocztowego Szczecin 1, który po ostemplowaniu, wyśle przesyłkę pod wskazanym adresem.

Klub Literacko - artystyczny we Włocławku. Zorganizował się w naszym mieście Klub Literacko-artystyczny. Klub ten, działając jako stowarzyszenie zarejestrowane, będzie miał za działalność swoją opiekę nad wszelkimi przejawami kultury, troskę o podniesienie poziomu życia kulturalnego, organizowanie imprez artystycznych, nawiązanie kontaktu z innymi centrami życia artystycznego i wymianę wartości kulturalnych z tymi ośrodkami. W ogóle zadaniem Klubu będzie organizowanie i pielęgnowanie życia kulturalnego i propagowanie literatury, nauki i sztuki.

Po kilku zebraniach organizacyjnych powstał zarząd Klubu w osobach: ob. Zdzisław Arentowicz jako prezes, ob.ob. M Walewski i Z. Elżanowski jako wiceprezesi, ob. J. Dębczyński — sekretarz, Z. Prószyński— skarbnik, ob.ob.: Cz. Andrzejkowicz — członek Zarządu. Komisję rewizyjną stanowią: ob.ob.: H. Królikowska i L. Sokołowski.

W czasie najbliższym przewidziane są referaty wewnętrzne, po czym Klub podejmie prace na zewnątrz, obejmując działalnością swoją całe Kujawy.

Jak wiemy, Kluby tego rodzaju w Bydgoszczy i Toruniu przejawiają żywą działalność w swoim zakresie i stanowią ważne ośrodki pracy kulturalnej.

Lokal Klubu przewiduje się przy Pol. Tow. Krajoznawczym.

Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju. W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie sekcji Propagandowej Miejskiego Komitetu Pożyczki Odbudowy Kraju. Przewodniczył prezes Bojańczyk Jerzy. W sprawozdaniu swoim z dotychczasowego przebiegu prac, prezes Bojańczyk oświadczył, że w województwie pomorskim Włocławek obecnie zajmuje 2-gie miejsce co do wysokości wpłat dokonanych na pożyczkę.

Zebrani postanowili prowadzić nadal wytężoną zorganizowaną akcję propagandową, podkreślając jednocześnie przodującą w tej dziedzinie pracę „Gazety Kujawskiej", która rozpoczęła propagandę samorzutnie, nie oglądając się na zalecenia Komitetu Naczelnego.

Podkreślono również inicjatywę Prezesa Rady Miejskiej ob. Bojańczyka, który powołał do życia Miejski Komitet P. P. O. K. przedtym zanim ukonstytuował się Komitet Naczelny.

W dalszym ciągu zaproponowano powołanie Prezydium Sekcji Propagandowej przyczym na przewodniczącego zaproponowano red. Turczynowicza, który jednak ze względu na przeciążenie pracą zrezygnował z powyższego mandatu. W związku z tym na przewodniczącego powołano pełnomocnika P. C. K. ob. Lasińskiego A. oraz na sekretarza ob. Kucalową J.

„Śluby panieńskie". W naszym teatrze gości znowuż zespół artystyczny Teatru Polskiego z Bydgoszczy, który tak chlubnie zapisał się w naszej pamięci, wystawiając u nas „Mazepę" Słowackiego.

Dzisiaj i jutro t. j. we wtorek i środę Teatr Polski z Bydgoszczy wystawia zawsze nieśmiertelną, pełną pogody i humoru komedię w 3 aktach Aleksandra Fredry p. t. „Śluby panieńskie" w reżyserii Zofii Modrzejewskiej w znakomitej obsadzie ról.

Przypominamy: „Śluby panieńskie" jeszcze tylko dziś we wtorek i jutro, w środę.

Szkolenie fachowców. We Włocławku w gmachu gimnazjum im. Długosza są prowadzone kursy na kierowców samochodowych. Na ostatnim kursie znajdowało się 106 słuchaczów. Kursy te prowadzone przez wybitnych fachowców, jak np. inż. Jasińskiego, kpt. Butniłowicza i innych sił instruktorskich z Bydgoszczy znane pod nazwą „Gryf" w dużym stopniu przyczyniają się do wzrostu liczby sił fachowych w naszym mieście i okolicy. Życzyć należy tak inicjatorom fachowego szkolenia, jak i słuchaczom jak najwydatniejszych wyników w ich pracy.

Nie 700 złotych, lecz siedem tysięcy ofiarowała Spółdzialnia „Ogniwo" w Włocławku na Sierociniec PCK.

Prostujemy niniejszym omyłkę, jaka wkradła się do kroniki Gazety Kujawskiej z dnia 15 bm.

OKÓLNIK
Wojewody Pomorskiego

BYDGOSZCZ, 15. 4. 1946 r. Na podstawie Dekretu z dnia 3. 3. 1945 r. o przymusowym zagospodarowywaniu użytków rolnych — wydanym przez Prezydenta Krajowej Rady Narodowej i Prezesa Rady Ministrów łącznie z Ministrami Rolnictwa i R.R., Administracji Publicznej, Sprawiedliwości oraz Aprowizacji i Handlu, celem usprawnienia i należytego przeprowadzenia upraw i siewów wiosennych zarządzam co następuje:

I.

1) Wszystkie traktory zatrudnione w przedsiębiorstwach i zakładach nie związanych bezpośrednio z rolnictwem nie będące we władaniu PPT. i MR. przydzielam na okres upraw i siewów wiosennych do dyspozycji Powiatowych Pełnomocników Akcji Siewnej.
2) W tym celu posiadacze lub użytkownicy w.w. zgłoszą do dnia 16. 4. br. wszystkie traktory ob.ob. Starostom jako Pow. Pełnomocnikom. A.S.
3) Wyłączone od obowiązku dostawy traktorów mogą być tylko przedsiębiorstwa wyższej użyteczności publicznej oraz inne, których brak traktorów spowoduje zahamowanie normalnego biegu przedsiębiorstwa i ograniczy produkcję ważnych dla życia Państwa środków np. traktory Wydziałów Drogowych, Ministerstwa Leśnictwa, zatrudnione przy dostawie kopalniaków.
4) Zaopatrzenie traktorów w materiały pędne i smary następuje przez Państwowego Pełnomocnika A. S. za pośrednictwem PPT. i M.R.
5) Traktory muszą być dostarczone z fachową obsługą.
6) Pełnomocnicy Pow. A. S. dostarczą obsłudze traktorów wyżywienia i pomieszczenia na okres pracy przy siewach.

II.

1) Właściciele i użytkownicy wszystkich koni, zdatnych do pracy zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowch czy prywatnych nie związanych bezpośrednio z rolnictwem zostają powołani do świadczeń na rzecz wiosennej uprawy roli.
2) Ob.ob. Starostowie i Prezydenci Miast Wydzielonych oraz Burmistrze zarządzą natychmiastowe przekazanie wszystkich koni z miast za wyjątkiem jak p. nr. 3) do dyspozycji Pow. Pełnomicnika A.S.
3) Pow. Pełnomocnik A.S. przekaże według ustalonego planu konie do gospodarstw wiejskich wymagających pomocy.
4) Konie zostaną dostarczone z uprzężą i obsługą oraz w miarę możności z wozami.
5) Pow. Pełnomicnik A. S. zapewni koniom i obsłudze wyżywienie i pomieszczenie.
6) Wynagrodzenie za pracę ustala się zasadniczo:
   a) za pracę 1 konia minimum 10 godz. na 1 dzień 30—50 kg zboża;
   b) wyżywienie dla 1 konia 10 godz. na 1 dzień 10 kg owsa, 10 kg siana wzgl. innych pasz zastępczych równowartościowych.
7) Na terenie miast wydzielonych i gmin miejskich nie podlegają obowiązkowi świadczeń na rzecz upraw wiosennych do 10% ogólnej ilości koni, głównie właścicieli posiadających mniej niż 5 ha użytków rolnych.

III.

Zwolnionymi od obowiązku świadczeń na rzecz upraw rolnych mogą być traktory i konie, co do których decyzje wydadzą Starosta pow. łącznie z Przewodniczącym Pow. Rady Narodowej.

IV.

Odnośnie pociągania traktorów i koni do świadczeń podaje, iż należy przestrzegać wszelkich nieuchylonych dotychczas zarządzeń Ministerstwa Administracji Publicznej podanych okólnikami L. dz. IV A 6271/45 z dnia 12. 5. 1945, nr. 34 L. dz. IV. A. 10578/45 pkt. 1, dz. IV. 14996/45 z dnia 26. 9. 45 oraz L. dz. IV 14197/45 z dnia 28. 9. 45 r.

V.

Za należyte i energiczne dopilnowanie wykonania powyższych zarządzeń czynię odpowiedzialnymi ob.ob. Starostów, Prezydentów i Burmistrzów miast.

VI.

Wykonanie zarządzenia niniejszego wchodzi w życie z mocą natychmiastową.

VII.

Kto uchyla się od wykonania powyższego zarządzenia podlega postanowieniom art. 10 Dekretu z dnia 30. 3. 1945 o przymusowym zagospodarowaniu użytków rolnych przewidującym karę więzienia lub aresztu do lat 3 oraz kary pozbawienia wolności ewent. grzywną do 300.000 zł. WOJEWODA POMORSKI.

RADIO

WTOREK — 16 kwietnia

5.57 — Kiedy ranne wstają zorze.
Dziennik — 6.45, 7.45, 14.00, 19.30 i 23.00.
Poszukiwanie rodzin — 8.45, 21.30 i 23.35.
Muzyka — 6.05, 6.30, 7.20, 7.50, 16.25, 17.10, 19.00, 20.00, 22.00 i 22.30.
Audycje specjalne — Gimnastyka — 7.10, Pieśni francuskie — 12.20, Dla dzieci — 16.00 i Ludowa — 18.10

NOWI SZOFERZY.

W dniu 11 i 12 b. m. w Szkole Samochodowej „Gryf" w Włocławku ul. Łęska Nr. 26 (gmach gimn. Długosza) odbyły się egzaminy absolwentów szkoły przed Komisją Egzaminacyjną w wyniku egzaminów 99 uczniów otrzymało prawo jazdy. W tym (czerwone prawo) jazdy (zawodowe) otrzymali:

1. **Bożęda Piotr,**
2. **Bambrych Józef,**
3. **Broniszewski Tadeusz,**
4. **Cwikieł Franciszek,**
5. **Jabłoński Józef,**
6. **Łyczak Stanisław,**
7. **Sawko Sergiejusz,**
8. **Sławianowski Witold,**
9. **Świeczkowski Jan,**
10. **Wróblewski Witold.**

Komisję przeprowadził Naczelnik Wojewódzkiego Urzędu Samochodowego z Bydgoszczy Ob. Wapiński. Kierownikiem Kursu był Ob. Puchacz Stanisław. Następny turnus szkoleniowy rozpoczyna się w dniu 15. 4. 46 r.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną R. K. U. Lisowski Edward, Kaźmierzowo, gm. Boguszyce, pow. Nieszawa.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód tożsamości konia, kwity od podatku, kwity od kontyngentu, nakaz dostawy mleka oraz upoważnienie na gospodarstwo. Chojnacka Józefa. Łąki, gm. Skępe.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E — 12227 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4, Tel. 11-26. Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo: Kolegium Redakcyjne.